ÚLOVKY

Z VODŇANSKÉHO RYBNÍČKU

OBSAH:

• Na úvod • Viktor Blaščák • Dva roky od voleb a přemety na radnici • Budiž světlo • Jak je důležité míti Filipa? A proč je důležitější mít zpracované strategické dokumenty? • Zastupitelstvo z pohodlí domova • Inspirujme se: Když je radnice otevřená • Konkurz na radního

10. číslo

prosinec 2024

NA ÚVOD

Milý čtenáři,
máš před sebou 10. číslo Úlovků z vodňanského rybníčku. Možná se ti zdá, že jsi je dlouho neměl v ruce, a to je pravda. Od posledního vydání uteklo už mnoho vody v řece Blanici. Nicméně náš spolek Vodňany pro změnu, který za tímto periodikem stojí, je pořád činný a aktivní. Naši členové jsou součástí komisí, výborů a zastupitelstva města Vodňany a v těch se snaží zastávat určité postoje a principy ve fungování města, jež nás spojují. Pokud se začteš do následujících řádků, dozvíš se víc o tom, jak vnímáme dění v našem městě. Kam směřujeme a kam bychom chtěli i Vodňany posunout. Přejeme příjemné čtení.

MILOSLAV VANĚČEK

VIKTOR BLAŠČÁK

FOTO: ARCHIV VODŇANY PRO ZMĚNU

Kamarád, kolega, táta, děda, lesák, nimrod, tanzmeister, starosta, vypravěč, rádce, stratég a také učitel. Za těch bezmála 13 let, co jsme se znali, jsem ho zažil v různých rolích, situacích i náladách. A i když ne všechny mi byly zrovna po chuti a svého času mě, jako můj nadřízený (starosta) párkrát dokázal doslova „rozpálit do běla“, na mém respektu k němu to nijak neubírá. Ano, Viktor Blaščák byl silná, přímočará a občas asi i trochu kontroverzní osobnost. Generál, kterého podřízení možná moc nemilují, ale určitě respektují. Dokáže totiž dát jasný směr a dotáhnout věci k vytyčeným (a nemalým) cílům. Prostě manažer každým coulem, co se nebojí riskovat a jít neprošlapanými cestami, často proti proudu nebo zvykům.
Kdybych jej měl charakterizovat pár slovy, byly by to – ODVAHA, ŘÁD a NASAZENÍ.
Viktor se fakt nebál. Nebyl jako většina politiků, co jsou přeopatrní, aby náhodou neudělali něco proti tzv. všeobecnému mínění a nepřišli tím o hlasy. Kašlal na to. Dělal to, co považoval za dobré pro budoucnost města, díval se dopředu a nestaral se o hlupáky nebo naopak vychytralce, kteří mu hází klacky pod nohy. Jsem přesvědčen, že přesně tohle jednou budoucnost ocení.
Tím řádem jsem měl na mysli spíš pořádek. Byl neskutečný detailista a chtěl mít všechno jasně srovnané a ověřené, jakýsi pevný základ věcí, na kterém se dá dobře stavět. Někdy mě s tím docela vytáčel, ale zpětně musím uznat, že to byla moc dobrá škola.
No a k jeho nasazení už prakticky není co dodat – kdo zažil, ten ví. Viktor dělal všechno naplno a rozhodně se nešetřil. Odcházel poslední jak z práce, tak z večírku. To, že byl starosta jen jedno období, jej vlastně nakonec zachránilo – nejspíš by se „utavil“ pro dobro věcí. I tak mu to určitě nějaký ten rok života sebralo.
Co říci závěrem? Viktor Blaščák samozřejmě měl, jako skoro každá osobnost, výrazné ego, přesto dokázal respektovat názory

jiných (a to i naprosto opačné), aniž by se za každou cenu potřeboval prosadit nebo se snad dokonce protistraně mstít. Dával také nebývale prostoru mladým a rád pobýval v jejich společnosti. Když se v roce 2018 z VPZ oddělilo jeho původní zakladatelské jádro (KDU), bez váhání zůstal „s námi mladými a nekonzervativními“, i když mu muselo být jasné, že to bude ve volbách docela loterie. Nakonec to dopadlo dobře, ale kdyby ne… nejspíš by mávl rukou a jelo by se dál.

„Viktore, chlape“, i když jsme každý z jiného těsta, našli jsme k sobě postupně cestu a potkávali se rádi. Sekám ti tu poklonu – byls fakt dobrej! Díky za všechno, co jsi pro svý město a pro nás (i pro mě) udělal. Doufám, že je ti TAM dobře a konečně trochu odpočíváš. Jsem si jistej, že se ještě někdy setkáme. Třeba zase „moudře pohovoříme“ a Ty pochopitelně na závěr zkonstatuješ, tak jako vždycky:

NÓ, JÁ MYSLÍM, ŽE JSME TOMU POMOHLI.

TOMÁŠ BEDNAŘÍK

DVA ROKY OD VOLEB A PŘEMETY NA RADNICI

Jsou to více než dva roky od voleb do místního zastupitelstva – doba tak akorát na rekapitulaci, co se událo a jak to vidíme.

Poté, co se sečetl poslední hlas, jsem měl dva pocity. První ne moc pozitivní. Očekával jsem, že obhájíme alespoň čtyři mandáty. To se nepovedlo – máme tři. Ale druhý, pro mě důležitější, že stejná koalice, která dosud vládla, může mít pro další volební období ještě o jeden mandát více a bude ve své práci pokračovat.

To jsem netušil, co se odehrává ve vítězném uskupení. Přirovnal bych to k tomu, když máte nastoupit do auta a všichni chtějí sedět vepředu a ideálně za volantem… Podle toho se bohužel rozběhl i maraton povolebních jednání. Nakonec to dopadlo tak, že se čtyři lidé ze sedmi zvolených z vítězného uskupení spojili s lidmi, proti kterým od založení politicky bojovali. A Vodňany měly své vedení.

Jak se dalo čekat, toto spojení bylo předurčeno k tomu, že nemůže vydržet celé čtyři roky. Koalice se na jaře tohoto roku rozpadla a na rozdíl od povolebního jednání (než se zvolí nová rada, funguje ta stará) jsme ještě navíc neměli funkční radu města. Proto se muselo místo ní scházet celé zastupitelstvo. To byl pro všechny dlouhodobě opravdu neúnosný stav.

My jsme v tu chvíli vstoupili do jednání a navrhovali řešení, aby vzniklo něco jako úřednická vláda a dovládla do dalších voleb. Úřednická vláda ale na úrovni komunální politiky vzniknout nemůže. Vždy to musejí být zastupitelé. Proto jsme nadnesli, aby v radě města měla zastoupení všechna zvolená uskupení a řídil to někdo nekonfliktní z politického středu. Vypadalo to nadějně. Nečekali jsme ovšem, že zbylí tři zastupitelé z vítězného uskupení také upřednostní místa ve vedení města před prosazováním svých názorů a myšlenek…

Stalo se a dovolila se místostarostka, pátý a šestý radní. Ze zákona musí být počet radních lichý a Vodňany si zvolili číslo sedm. Sedmý adept ale zvolen nebyl, dokonce ani na dalším zastupitelstvu v červnu. To se navíc uskutečnilo mimo běžný harmonogram. Starosta tedy alespoň přislíbil, že na zářijovém zasedání zastupitelstva se sedmý radní dovolí.

V září jsem byl bez jakékoliv předešlé komunikace navržen na pozici radního já. Když jsem odmítl se slovy, že takto se to přece nedělá, bylo mi řečeno, že jsme chtěli širší koalici, tak proč to nevezmu. Poté byl také bez předchozího projednání navržen zastupitel za ODS. Stejně jako já s díky odmítl. Šlo totiž jen o to, aby se mohlo říct,

že nám to nabízeli a my jsme to nepřijali. Nikdy jim nešlo o to, aby se přidalo celé uskupení VPZ nebo ODS!

A co že teď tedy děláme? Kromě výše popsaného máme své zástupce v komisích a výborech města. Ti zde jako odborníci ve svých oborech pracují na zlepšení podmínek ve Vodňanech a prosazují naše myšlenky. Řada našich členů spolupracovala na tvorbě strategického plánu pro rozvoj města, zrovna tak máme podíl na realizaci generelu dopravy a přípravě generelu zeleně. To jsou věci, které už několik let prosazujeme i přesto, že pro mnohé šlo ještě nedávno o úplně cizí slova. Bohužel ani tak se výsledek vždy nevyrovná záměru. To už je ale jiný příběh…

Dělat věci plánovaně, s rozvahou a nadhledem – to je to, co chceme. Doufáme, že si i vedení města výhody podobných aktivit někdy uvědomí a my se třeba dočkáme věcí, které už jsou v jiných městech naprostým standardem. Co byste řekli třeba na zřízení pozice městského architekta?

JAROSLAV HRYZBIL

BUDIŽ SVĚTLO

Každý z nás si asi jednou položil známou řečnickou otázku: „Co bych si vzal na opuštěný ostrov, kdyby to mohla být právě jen jedna věc…?“ I u nás doma jsme tuto filosoficko-robinsoidní otázku nedávno řešili. Zajímavá není ani tak sama otázka, jako spíše odpovědi na ni. Téměř každého, bez ohledu na věk a pohlaví, napadnou zápalky, PROSTĚ SIRKY. A tak mě napadlo: „Co já o historii sirek vlastně vím…?“ Jasně, vyrábí se v Sušici, ze školy si pamatuji, že je SIRKA v podobě používání, jak ji známe dnes, ryze český patent, a pak taky pár školních vtipů, že výroba probíhá ohoblováním jednoho kmenu stromu do tvaru sirky. A co dál…? A tak jsem začala pátrat.

Český příběh nejedovatých sirek začíná v roce 1814 v Sušici, kde se narodil Vojtěch Scheinost. Kluk, který vyrůstal v rodině šenkýře a jako dvanáctiletý putoval do učení ve Vídni. Spolu s bratrem Josefem ve Vídni zůstali a později společně žádali sušický magistrát o povolení vandru. Vyřízení jim bylo zasláno na adresu továrny na fosfor a třecí zápalky, kde Vojtěch přijal zaměstnání a seznámil se se svou budoucí ženou, pomocnicí v domácnosti u Röhmera. Právě s její pomocí získal poznatky o chemické přípravě zápalné fosforové směsi. Podle tradice zahájil Scheinost výrobu v Sušici ve vyhořelém domku uprostřed náměstí za radnicí. Své výrobky prodával Scheinost o trzích a poutích, záhy však i v Horních Rakousích, a zvláště velký zájem o ně byl rychle v Praze. Jak tradice z rodinného prostředí vypráví, brzy se Scheinostovi začalo nedostávat finančních prostředků a jak už to bývá, byl nucen se obrátit na cizího člověka, který by mu vypomohl půjčkou. Tou osobou byl zámožný obchodník se smíšeným zbožím v Sušici Bernard Fürth. Obchodně zdatný Fürth vytušil výhodný obchod a sna-živého výrobce podporoval. Jak už to tak bývá, obchodně zdatný Fürth vycítil příle-žitost, a tak se stal nejprve Scheinostovým věřitelem, poté společníkem, a nakonec majitelem továrny. Právě ve Fürthově továrně ve Zlaté Koruně byly roku 1848 vyrobeny první nejedovaté zápalky na světě. Tento průlomový objev však zpočátku zůstal obchodním světem nepovšimnut, a tak si neškodné sirky musely na své uznání ještě několik let počkat. Čas plynul a české sirkařství se rozrůstalo. Kolem roku 1865 vystoupil Vojtěch Scheinost z Fürthových služeb a založil vlastní sirkárnu. Nakonec se jednotliví výrobci zápalek spojili pod značkou Solo, kterou známe dodnes. Světlo českých zápalek tak svítí v mnoha zemích světa. Právě v tomto předvánočním čase

zapalujeme svíčky, které v nás probouzejí klid a propojení s minulostí.

Historie sirek ukazuje, že spojení s minulostí je klíčem k pochopení nejen našich kořenů, ale i budoucích směrů. Podobně jako se Vojtěch Scheinost opíral o tradici, vytrvalost a inovace, měla by i správa měst stát na pevných základech historické paměti. Minulost nám všem připomíná, odkud pocházíme, a ukazuje, kam chceme směřovat. Příběh sirek není jen historií jednoho průmyslového odvětví, ale také připomínkou lidské vynalézavosti, spolupráce a touhy zanechat něco trvalého pro budoucí generace. Budoucnost ale vždy závisí na odvaze jednotlivce nebo politické odvaze hledat dlouhodobá řešení, která respektují historii, a zároveň tvoří nový rámec, ve kterém budou žít generace po nás.

RADKA MADAROVÁ

JAK JE DŮLEŽITÉ MÍTI FILIPA? A PROČ JE DŮLEŽITĚJŠÍ MÍT ZPRACOVANÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY?

SPRM

Tu zkratku už jste párkrát mohli číst ve zpravodaji města nebo na jeho Facebooku. Strategický plán rozvoje města je dokument, ve kterém by mělo být napsáno, jakým městem chceme za pár let být a jak toho dosáhnout. Jaké projekty rozvíjet a jakou by měly mít prioritu. Do čeho investovat a proč.

Nebyl to nikdo jiný než my, Vodňany pro změnu, kdo nechal zpracovat ten vůbec první, který Vodňany měly. A nutno říct, že iniciativně udal směr! Body z něj se v různých obměnách objevují v programech asi všech uskupení, které ve Vodňanech kandidují. A to není žádná svatokrádež, naopak! Je dobře, že tahle semínka pomalu klíčí a že je bereme za své tak nějak napříč spektrem. Ten současný, který vznikal ve výboru pro rozvoj a pracovních skupinách, opět ponese naši stopu, byť s ní tentokrát nejsme z opozičních řad tak docela spokojeni. Účastnili jsme se jak jednání výboru, tak pracovních skupin, a všude jsme aktivně prosazovali, aby se jednalo o skutečnou vizi. To se bohužel z našeho pohledu neděje a dokument spíše připomíná dort pejska a kočičky, do kterého každý kolemjdoucí přihodil nějaký ten nápad. Dort tak parádně nakynul a to nás mrzí. Skutečně důležité projekty se totiž snadno ztratí, když se pečou v hrnci se spoustou zbožných přání…

I tak je ale nutné uznat, že na SPRM bylo odpracováno spoustu hodin a svoji roli při rozhodování si již nachází! Například se s přihlédnutím k němu dotváří rozpočet města na příští rok. Nic tak není černobílé a přesto, že plán není podle nás vytvořen se skutečnou STRATEGIÍ, jsme rádi, že ho máme a že jsme u jeho zrodu mohli být. Ostatně, kdy se Vám v životě stane, že jde vše přesně podle Vašich představ, že?

ONDŘEJ MADAR

DOPRAVNÍ GENEREL

Druhým počinem, který se v dalších letech bude hodit, je zpracování generelu dopravy. Na tomto místě se sluší poděkovat druhé straně barikády, konkrétně radnímu Vlastovi Vondrysovi. Za ním jde nejvíce práce a ANO neANO (takže vlastně NE?), téhle práce si vážíme. Dopravní generel nám ukáže, kde jezdí kolik aut, kde nám chybí parkovací stání nebo jak řešit parkování. Takový generel tvoří odborníci a my laici potom můžeme využít jejich práci při rozhodování v komisích nebo výborech. To může probíhat třeba tak, že v dopravní a stavební komisi rozvažujeme, jestli udělat jednosměrku v ulici A. Křížka jedním či druhým směrem. No a tak, když se podíváme do generelu, zjistíme, že křižovatka u Domo-

va seniorů je nejfrekventovanější v celém městě a dojdeme k názoru, že jí prospěje, když do ní z náměstí nebudou žádná auta jezdit. Ne proto, že tam Pepa Chvátal z Vodňan pro změnu tuhle stál dvě minuty a pěkně ho to dopálilo. S daty se můžeme rozhodnout kvalifikovaně a správně.
A přesně tak si vedení města představujeme a taky se na něm už 14 let snažíme podílet!

ONDŘEJ MADAR

GENEREL ZELENĚ

Pokud uvádíme dokumenty, které se v poslední době zpracovávají nebo zpracovávat budou, je třeba upozornit i na generel zeleně, jinak také studii systému sídelní zeleně (SSZ). O zpracování tohoto podkladu jsem dlouho usiloval a v loňském roce v rámci jednání výboru pro rozvoj města se mi jeho zadání podařilo protlačit. Stejně jako v případě generelu dopravy, také tento dokument zpracovávají odborníci, kteří s touto problematikou mají dlouholeté zkušenosti i z jiných českých měst.
Nedílnou a velmi podstatnou součástí městských struktur je zeleň (zelená infrastruktura). Tento prvek nelze v plánování rozvoje města opomíjet. Naopak. Právě dnes získává řešení přírodního prostředí v sídle v kontextu pokračujících změn klimatu na významu a důležitosti a jeho správné nastavení se může významně podílet na hospodaření se srážkovými vodami.
Toho ovšem nelze docílit izolovanými výsadbami, hurá akcemi a zkratkovitým řešením. Pro funkční a udržitelný stav je nezbytný plán, koncepce, a to, jak už bylo výše naznačeno, v kontextu se všemi atributy podílejícími se na fungování města.
Vytvoření generelu, jehož součástí je zeleň veřejná, soukromá i vodní prvky s návazností na krajinu, je založeno na zjištění přírodních podmínek celého území a podrobném průzkumu a zhodnocení aktuálního stavu ploch a toho, v jaké kvalitě a množství se zde vegetační a technické prvky vyskytují a jakou funkci v rámci systému plní.
Na základě těchto zjištění v kombinaci s informacemi z dokumentů, které jsou na městském úřadě i v rámci kraje dostupné, je zpracován návrh systému sídelní zeleně. Tento systém si můžeme představit jako síť vzájemně funkčně i prostorově propojených zelených ploch (rozvojové uzly) a linií (rozvojové osy). Zároveň předloží opatření, která pomohou zeleň v rámci městských struktur dlouhodobě rozvíjet a stabilizovat. Pouze takový systém podpoří rozvoj přírodního prostředí ve městě a do budoucna zajistí maximální využití jeho ekologických benefitů pro místní obyvatele.

MAREK PĚCHOUČEK

ZASTUPITELSTVO Z POHODLÍ DOMOVA

Už jsou to dva roky, co jsme začali na vlastní pěst živě přenášet jednání zastupitelstva města na našem Facebooku. Na kvalitě vysílání se snažíme neustále pracovat, záleží nám totiž na tom, aby byli občané pravidelně informování o dění ve městě. K tomu nám slouží také naše facebookové a instagramové stránky, kde nás můžete sledovat a dozvědět se spoustu novinek.
Právě jsme spustili také nové webové stránky spolku Vodňany pro změnu, kde najdete vše podstatné o nás i našich vizích a práci. Navštivte nás na www.vodnanyprozmenu.cz a buďte spolu s námi v obraze.

JAROSLAV HRYZBIL ML.

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA
9. PROSINCE OD 15:30
VE VELKÉ ZASEDACÍ MÍSTNOSTI
MĚSTSKÉHO ÚŘADU VODŇANY

PŘÍMÝ PŘENOS SLEDUJTE
NA NAŠEM FACEBOOKU

Jan Papajanovský je český politik a právník, který se v roce 2018 ve svých 23 letech stal nejmladším starostou v České republice. Funkci starosty města Česká Kamenice zastává dodnes.

Co Vás motivovalo vstoupit do politiky v tak mladém věku?

Během studia na střední škole jsem byl členem a později předsedou studentského parlamentu, spolu s dalšími kamarády jsme následně založili neziskovku Česká středoškolská unie. Když jsem šel na vysokou školu a se středoškolskými aktivitami jsem končil, přemýšlel jsem, co dál, jak být dále aktivní ve veřejném prostoru. A komunální politika mi přišla jako přirozená cesta. Obzvlášť v situaci, kdy jsem nebyl spokojený s tím, jak Česká Kamenice vypadala, tehdejší vedení jsem považoval za příliš pasivní.

Je něco, co byste doporučil mladým lidem, kteří mají zájem o veřejné dění a rádi by se spolupodíleli na řízení města?

Jděte do toho. Komunální politika je skvělá příležitost, jak ovlivňovat svět okolo sebe, a navíc práce v ní je dobře a rychle zúročená. Na rozdíl od vyšších pater politiky se v ní dají prosadit konkrétní a viditelné změny.

Pro projekt Nebojme se komunální politiky školíte na téma ´Když je radnice otevřená´. Co pro Vás znamená otevřenost v politice?

Podstatou otevřenosti je podle mě nebát se – nebát se kritiky, diskuse, nebát se opozice, svých vlastních zastupitelů, občanů, sousedů, chalupářů. Zkrátka nebát se nikoho a být připraven na diskusi se všemi.

Jaké konkrétní kroky jste pro to po svém vstupu na radnici podnikl?

Začali jsme dělat videozáznamy ze zastupitelstva, zveřejňovat podklady z jednání všech orgánů města, nasadili jsme klikací rozpočet, snížili jsme limit pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, opozici jsme pozvali do všech důležitých výběrových komisí, např. do výběru tajemníka.

FOTO: ARCHIV JANA PAPAJANOVSKÉHO

Na co z toho jste nejvíce pyšný, co se u Vás osvědčilo?

Obecně asi ta vstřícnost a spolupráce s opozicí. Když má opozice dostatek informací, mizí spousta zbytečného pnutí a i já jako starosta pak mám víc času na práci, méně se musím zbytečně dohadovat.

Vybaví se Vám něco konkrétního, v čem transparentní informování občanů dokázalo ovlivnit rozhodnutí vedení města, což se nakonec ukázalo jako pozitivní?

Děláme například veřejná projednání všech aspoň trochu větších staveb ještě ve fázi jejich přípravy, a to se k nám velmi často dostane spousta zajímavých a podnětných informací, které ve výsledku mohou městu i ušetřit peníze.

Považujete nyní radnici České Kamenice za zcela otevřenou, nebo se zatím nepodařilo realizovat vše dle Vašich představ?

Ještě pracujeme na databázi projektů. Chceme, aby si lidé na našem webu mohli v přehledné mapě zobrazit informace o realizovaných i chystaných projektech. To zatím dotažené nemáme.

Rozhovor byl redakčně zkrácen, celý jej naleznete na www.vodnanyprozmenu.cz.

Otázky pokládala RŮŽENA BÁRTOVÁ.

NAKRESLIL: JAROSLAV KLIMEŠ

Kontakt:
info@vodnanyprozmenu.cz
www.vodnanyprozmenu.cz
@vodnanyprozmenu
@vodnanyprozmenu

Registrováno u MK pod číslem E 22374.

V případě zájmu nás můžete podpořit na tento účet:
115-3445120287/0100
Děkujeme!

VODŇANY PRO ZMĚNU

ÚLOVKY Z VODŇANSKÉHO RYBNÍČKU

Vydává Vodňany pro změnu, z.s.,
se sídlem U Starých stodol 676,
389 01 Vodňany,
IČ: 04632745.
Sazba, tisk a distribuce realizovány vlastními silami.

Ke vzniku tohoto čísla přispěli:
Miloslav Vaněček, Tomáš Bednařík, Jaroslav Hryzbil, Radka Madarová, Ondřej Madar, Marek Pěchouček, Jaroslav Hryzbil ml., Růžena Bártová, Jaroslav Klimeš a mnozí další